

Barneveld-, Protestantengruppe und zur Stammliste gehören, nach Auschwitz auf Transport zu stellen.

Auf diese Weise würde das Krankenhaus sicherlich um 400-500 kranke Juden entlastet.

Für den Transport am Dienstag, den 8.2.1944, habe ich den Abtransport sämtlicher transportfreien Juden einschliesslich der Infektionskranken (Scharlach, Diphtherie, infektiöse Gelbsucht, Tbc) vorgesehen und eine entsprechend grössere Anzahl von Waggons angefordert. Dem Lagerarzt¹ habe ich erklärt, dass es für den Transport am Dienstag keine Transportunfähigkeit gibt, es sei denn, dass der zu transportierende kranke Jude mit Sicherheit in den nächsten 3-8 Stunden sterben würde.

Um baldige Entscheidung darf ich bitten.

Die beslissing kwam: voorstel goedgekeurd.

Wij beschouwen het weergegeven telexbericht als een sterke aanwijzing dat Gemmeker wist wat de *Endlösung* inhield. Dat het transport met de zieken Auschwitz als bestemming had, was hem blijkens zijn telexbericht bekend; bekend was hem ook dat Auschwitz een groot concentratiekamp was, waar vele honderden SS'ers dagelijks in contact kwamen met gevangenen; hij meende zelfs te weten, beweerde althans na de oorlog (wij gaven dit eerder weer), dat in Auschwitz begin '43 *Transportperre* was geweest in verband met epidemieën. Moet, wie dan lijdens aan roodvonk, difterie, geelzucht en tbc naar Auschwitz deporteert, er niet zeker van zijn geweest dat al die patiënten onmiddellijk, d.w.z. voordat zij ook voor de SS'ers gevaarlijke nieuwe epidemieën zouden kunnen veroorzaken, geliquideerd zouden worden? Wij beantwoorden die vraag bevestigend - een conclusie die, menen wij, niet slechts op Gemmeker betrekking heeft, maar ook op Zöpf en op allen die bij *IV B 4*-Den Haag met Gemmekers telexbericht te maken hebben gehad.

Als gevolg van Spaniers interventie lukte het Gemmeker overigens niet, vier- tot vijfhonderd zieken op transport te stellen: het werden er tweehonderdacht-en-zestig. *Mechanicus* (9 februari):

'Het transport van de zieken van de ziekenbarakken naar de trein gisteren tart elke beschrijving. Om twee uur in de nacht zijn de verplegers reeds begonnen met het aankleden van de voor transport aangewezenen. OD'ers, die met paard en open wagen voorreden, hebben de zieken op bedden naast en op elkaar in de wagons geschoven, zoals men lijkkasten in een lijkwagen schuift. Terwijl natte sneeuw uit de donkere hemel droop en alles met een klam, klef wit was over-

¹ Dr. Spanier.